

Starosta Poznański

Szanowny Pan

Marek Borowczak

Dyrektor

Zarządu Dróg Powiatowych w Poznaniu

ul. Zielona 8

61-851 Poznań

Wasze pismo z dnia:

Znak:

Nasz znak: KO.1711.03.2019

Data: 12.08.2019 r.

Sprawa: wystąpienie pokontrolne w związku z przeprowadzoną kontrolą na temat gromadzenia środków publicznych

Wydział Audytu i Kontroli Starostwa Powiatowego w Poznaniu przeprowadził w Zarządzie Dróg Powiatowych w Poznaniu kontrolę w zakresie gromadzenia środków publicznych, w tym:

- a) ustalenie procedur wewnętrznych w zakresie gromadzenia środków publicznych,
- b) ustalenie i windykacja należności,
- c) ewidencja rozrachunków,
- d) zawieranie umów związanych z gromadzeniem środków publicznych,
- e) sprawdzenie stopnia realizacji zaleceń pokontrolnych wydanych po poprzednich kontrolach.

Kontrolę przeprowadzono w dniach od 13.02.2019 r. do 29.03.2019 r. na podstawie upoważnień Starosty Poznańskiego sygn. RUiP: 93.2019 z dnia 06.02.2019 r. oraz 14.03.2019 r.

Okres objęty kontrolą: od 01.01.2018 r. do 31.01.2019 r.

Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole kontroli z dnia 04.06.2019 r., podpisanym w dniu 04.06.2019 r. przez dyrektora jednostki i główną księgową. Na prośbę dyrektora jednostki ustalono termin na wniesienie wyjaśnień, zastrzeżeń do treści protokołu – do dnia 28.06.2019 r.

W trakcie kontroli ustalono, co następuje:

Sprawdzenie stopnia realizacji zaleceń pokontrolnych, ustalenie procedur wewnętrznych w zakresie gromadzenia środków publicznych:

1. Poprzednia planowa kontrola przeprowadzona została w jednostce przez Wydział Audytu i Kontroli Starostwa Powiatowego w Poznaniu w okresie od 27.06.2016 r. do 05.07.2016 r. Zakres kontroli dotyczył prowadzenia gospodarki kasowej oraz gospodarowania środkami Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych. W wyniku sprawdzenia stopnia realizacji zaleceń pokontrolnych zawartych w wystąpieniu pokontrolnym z dnia 12.09.2016 r. sygn. KO.1711.13.2016 oraz jego uzupełnieniu z dnia 30.11.2016 r. ustalono, iż zalecenia zostały wdrożone i są realizowane – ustalenia pkt II.15 – II.17 protokołu.

2. Dyrektor jednostki ustalił, w formie instrukcji i regulaminów, pisemne procedury wewnętrzne w zakresie gromadzenia środków publicznych w jednostce. W kontrolowanym okresie jednostka nie posiadała pisemnych procedur w zakresie gromadzenia i windykacji należności – ustalenia pkt III.18 – III.19, IV.27 protokołu.
3. Jednostka nadrzędna ustaliła procedury dotyczące gromadzenia środków publicznych – ustalenia pkt III.20 – III.25 protokołu.

Gromadzenie środków publicznych

4. Jednostka uzyskiwała dochody budżetowe z tytułu: kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień; sprzedaży składników majątkowych; pozostałych odsetek; rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych; kar i odszkodowań wynikających z umów; różnych dochodów. Uzyskane dochody ewidencjonowane były w dziale 600 – *Transport i łączność*, w rozdziale 60014 – *Drogi publiczne powiatowe*. Ponadto w dziale 756 – *Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem*, w rozdziale 75618 – *wpływy z innych opłat stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego*, jednostka uzyskiwała dochody budżetowe z tytułu: innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw; grzywnien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych oraz osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych; odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat – ustalenie pkt IV.26 protokołu.

Wydawanie zezwoleń na zajęcie pasa drogowego

5. Zezwolenie na zajęcie pasa drogowego na cele niezwiązane z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg wydawano w drodze decyzji administracyjnej, zgodnie z art. 40 ust 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (*t.j. Dz. U. 2018 r., poz. 2068 ze zm.*) – ustalenia pkt IV.29 – IV.30 protokołu.
6. Za zajęcie pasa drogowego pobierano opłatę wyliczoną zgodnie z wytycznymi opisanymi w art. 40 ust. 4-6 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, zróżnicowaną w zależności od celu zajęcia pasa – ustalenia pkt IV.31 – IV.34 protokołu.
7. Rada Powiatu w Poznaniu uchwałą nr XXVIII/399/V/2017 z dnia 23 maja 2017 r. ustaliła stawki opłat za zajmowanie pasa drogowego dróg powiatowych na cele niezwiązane z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego (Dz.Urz.Woj.Wlkp poz. 4178). Stwierdzono zgodność stawek opłat z wytycznymi zamieszczonymi w art. 40 ust. 8 i 9 ustawy o drogach publicznych – ustalenia pkt IV.35 – IV.40 protokołu.
8. Zarządzeniem Dyrektora Zarządu Dróg Powiatowych w Poznaniu nr 11/2014 z dnia 7 lipca 2014 r. wprowadzono procedurę wydawania zezwoleń na zajęcie pasa drogowego dróg powiatowych w ZDP

Starosta Poznański

w Poznaniu na cele niezwiązane z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego. Powyższym zarządzeniem wprowadzono wzory wniosków o wydanie zezwolenia na zajęcie pasa drogowego oraz wzory decyzji. W trakcie kontroli ustalono, iż wzory wniosków oraz wzory decyzji ze względu na zmianę regulacji winny zostać zaktualizowane do wersji prezentowanej na stronie internetowej jednostki – ustalenia pkt IV.41 – IV.44, pkt IV.55 – IV.56 protokołu.

9. Wnioski prawidłowo rejestrowano, dekretowano na stanowisko ds. dróg właściwe ze względu na obszar administracyjny oraz wprowadzano do elektronicznego systemu obiegu dokumentów – PROTON przez uprawnione osoby. Osoby zatrudnione na stanowisku ds. dróg po otrzymaniu wniosku dokonywały jego oceny formalnej i merytorycznej mając na względzie bezpieczeństwo użytkowania i ochronę dróg. W sytuacjach wątpliwych, w celu prawidłowego rozpatrzenia wniosku, pracownicy ds. dróg występowali do wnioskodawcy o złożenie dodatkowych wyjaśnień – ustalenia pkt IV.45 – IV.52 protokołu.
10. Zgodnie z § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2014 r. w sprawie określenia warunków udzielania zezwoleń na zajęcie pasa drogowego (*t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 1264*) zezwolenie na zajęcie pasa drogowego bądź jego odmowę wydawano w formie decyzji administracyjnej w terminie do 30 dni od daty złożenia wniosku oraz wymaganych dokumentów po dokonaniu oceny formalnej i merytorycznej wniosków. Decyzje administracyjne podpisane z upoważnienia przez z-cę dyrektora ds. inwestycyjnych Zarządu Dróg Powiatowych w Poznaniu, któremu Zarząd Powiatu w Poznaniu udzielił stosownego upoważnienia zawierały niezbędne elementy zgodne z art. 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (*t.j. z 2018 r. poz. 2096 ze zm.*) – ustalenia pkt IV.53 - IV.54, pkt IV.57 – IV.58, pkt IV.66 lit j protokołu.
11. W drodze decyzji administracyjnej ustalano opłatę za zajęcie pasa drogowego, której termin uiszczenia wynosił 14 dni od dnia, w którym decyzja ustalająca ich wysokość stała się ostateczna. W przypadku umieszczenia urządzenia w pasie drogowym termin wniesienia opłaty rocznej ustalano do dnia 15 stycznia każdego roku, z góry za dany rok – ustalenia pkt IV.59 – IV.60 protokołu.
12. Decyzje sporządzano w 3 egzemplarzach, jeden dla wnioskodawcy, drugi a/a, trzeci przekazywany był do wiadomości do księgowości jednostki. Decyzje przekazywano wnioskodawcom drogą pocztową za potwierdzeniem odbioru pisma na zasadach określonych w Kodeksie postępowania administracyjnego lub wnioskodawcy odbierali osobiście w jednostce – ustalenia pkt IV.61 – IV.63, pkt IV.66 lit. k) protokołu.
13. W kontrolowanym okresie jednostka nie posiadała wewnętrznych (pisemnych) procedur w zakresie przekazywania decyzji do działu księgowości oraz egzekwowania naliczonych opłat – ustalenia pkt IV.64, pkt V.86 protokołu.
14. Prawidłowość wypełnionych wniosków w sprawie uzyskania zezwolenia na zajęcie pasa drogowego, wydanych na ich podstawie zezwoleń w formie decyzji oraz naliczania opłat za zajęcie pasa drogowego

w roku 2018 skontrolowano na losowo dobranej próbie spośród wszystkich rodzajów spraw prowadzonych w powyższym okresie w ZDP. Dokumentację prowadzono prawidłowo. Nie stwierdzono indywidualnych odstępstw i ulg od obowiązujących stawek przy obliczaniu wysokości opłat za zajęcie pasa drogowego. Termin wydania decyzji wynosił zazwyczaj od 2 do 15 dni, jednak nie dłużej niż 28 dni od daty wpływu wniosku – ustalenia pkt IV.65 – IV.66 lit. a – i, pkt V.97 lit. c, pkt V.99 lit. b protokołu.

15. Kontrolę terminowości wnoszenia opłat za zajęcie pasa drogowego na podstawie otrzymanych decyzji od osób zatrudnionych na stanowisku ds. dróg oraz indywidualnych kont kontrahentów prowadziła specjalista ds. księgowych, co było zgodne z jej zakresem czynności. Decyzje przekazywane były pomiędzy działami bez potwierdzenia. Od 18 maja 2018 r. specjalista ds. księgowych prowadziła roboczo, w formie tabelarycznej, zestawienia otrzymanych decyzji na których osoby przekazujące decyzje składały podpis. Na egzemplarzu decyzji przekazywanym do wiadomości do księgowości odręcznie wskazywano datę doręczenia decyzji do wnioskodawcy. Od wskazanego terminu prawidłowo naliczano termin uprawomocnienia się decyzji od którego ustalano 14-dniowy termin zapłaty. W dwóch przypadkach stwierdzono błędny zapis daty doręczenia decyzji od której wyliczany był termin uprawomocnienia się decyzji i termin płatności. Data uprawomocnienia się decyzji stanowiła podstawę dokonania przypisu w księgach rachunkowych jednostki – ustalenia pkt V.85, pkt V.87 – V.92, pkt V.97 lit. a - b, pkt V.99 lit. a protokołu.

16. W trakcie czynności kontrolnych ustalono, iż jednostka nie posiadała oprogramowania zawierającego możliwość generowania decyzji wraz z terminami: doręczenia, uprawomocnienia się i płatności – ustalenie pkt V.94 protokołu.

17. O zbliżającym się terminie zapłaty należności lub o upływie tego terminu, specjalista ds. księgowych informowała telefonicznie lub mailowo każdego adresata decyzji – ustalenie pkt V.95 protokołu.

18. Dokonano sprawdzenia terminowości regulowania opłat za wydane zezwolenia na zajęcie pasa drogowego w celu prowadzenia robót w pasie drogowym i umieszczenia urządzeń infrastruktury technicznej. Ustalono, iż należności z reguły były regulowane terminowo. Na 75 losowo wybranych decyzji wydanych na zajęcie pasa drogowego w 2018 r. w 19 przypadkach nastąpiło przekroczenie terminu zapłaty maksymalnie o 88 dni. Jedna decyzja nie została opłacona do końca 2018 r. Na 30 losowo wybranych decyzji wydanych w latach poprzedzających kontrolowany okres (dotyczy opłat rocznych) w 10 przypadkach nastąpiło przekroczenie terminu zapłaty maksymalnie o 161 dni – ustalenia pkt V.96 – V.97 lit. i – k protokołu.

19. Przypisu należności z tytułu opłat za zajęcie pasa drogowego dokonywano prawidłowo w momencie gdy decyzja stała się ostateczna dowodem księgowym – Grupa dokumentu: „Decyzje zajęcie pasa drogi” w przypadku robót w pasie drogowym na kontach Wn 221-03-756-75618-0490-___ *indywidualnie utworzone dla każdego kontrahenta* Ma 720-02-756-75618-0490, natomiast w przypadku umieszczenia urządzeń w pasie drogowym na kontach Wn 221-04-756-75618-0490-___ *indywidualnie utworzone dla każdego*

Starosta Poznański

kontrahenta Ma 720-02-756-75618-0490. Ustalono, iż w księgach rachunkowych datę operacji gospodarczej ujmowano jako datę wydania decyzji, natomiast datę księgowania jako datę uprawomocnienia decyzji. Od powyższej zasady wyjątek stanowiły 4 decyzje. W trakcie kontroli wyjaśniono, iż przypis należności dokonano w innym terminie z uwagi na brak zwrotnego potwierdzenia odbioru przesyłki potwierdzającego datę doręczenia decyzji. Na brak otrzymania zwrotnego potwierdzenia odbioru przesyłki złożono reklamację w Urzędzie Pocztowym – ustalenia pkt V.97 lit. d – e protokołu.

20. Przypisu należności decyzji wydanych w latach poprzedzających kontrolowany okres (dotyczy opłat rocznych) dokonywano z datą 01.01.2018 r. – ustalenie pkt V.93, pkt V.97 lit. f protokołu.
21. Wpływ płatności z tytułu opłat za zajęcie pasa drogowego ujmowano w księgach rachunkowych wyciągiem bankowym prawidłowo w przypadku robót w pasie drogowym na kontach Wn 132-02, Ma 221-03-756-75618-0490 - ____ - *indywidualnie utworzone dla każdego kontrahenta* a w przypadku robót i umieszczenia urządzeń w pasie drogowym na kontach Wn 132-02, Ma 221-04-756-75618-0490 - ____ - *indywidualnie utworzone dla każdego kontrahenta*. Dokonane wpłaty ewidencjonowano na koncie rozrachunkowym 221 – *należności z tytułu dochodów budżetowych* według rodzaju należności, dłużników i podziałek klasyfikacji budżetowej – ustalenia pkt V.97 lit g – h protokołu.
22. Dokonano sprawdzenia terminowości regulowania opłat za wydane zezwolenia na zajęcie pasa drogowego w celu umieszczenia tablicy reklamowej. Opłaty regulowano z reguły terminowo, za wyjątkiem jednej decyzji wobec której nastąpiło przekroczenie terminu wniesienia opłaty o 7 dni. W dniu zapłaty należności głównej opłacono odsetki w wysokości 11,86 zł – ustalenia pkt V.98 – V.99 lit. h protokołu.
23. Przypisu należności z tytułu opłat za umieszczenie tablicy reklamowej dokonywano prawidłowo w momencie gdy decyzja stała się ostateczna dowodem księgowym – Grupa dokumentu: „Decyzje zajęcie pasa drogi”. Opłatę ujmowano w księgach rachunkowych na kontach Wn 221-05-756-75618-0490-____ *indywidualnie utworzone dla każdego kontrahenta* Ma 720-02-756-75618-0490. Wpływ płatności ujmowano w księgach rachunkowych wyciągiem bankowym prawidłowo na kontach Wn 132-02, Ma 221-05-756-75618-0490-____ - - ustalenia pkt V.99 lit. c - e protokołu.
24. W przypadku dwóch decyzji wydanych w roku 2018, których przedmiot i okres obowiązywania dotyczył 2019 roku, pomimo momentu uprawomocnienia się decyzji w 2018 r., zgodnie z zasadą memoriałową przypisu należności dokonano z datą 01.01.2019 r. – ustalenie pkt V.99 lit. f protokołu.
25. W jednej z okazanych decyzji stwierdzono niezgodność terminu dostarczenia decyzji i momentu uprawomocnienia się decyzji oraz terminu wniesienia opłaty. W trakcie kontroli starszy specjalista ds. ochrony dróg złożył stosowne wyjaśnienie. Ustalono, iż w opisanym przypadku nie zastosowano się do art. 113 §1 Kodeksu postępowania administracyjnego, który stanowi, iż organ administracji publicznej może

z urzędu lub na żądanie strony prostować w drodze postanowienia błędy pisarskie i rachunkowe oraz inne oczywiste omyłki w wydanych przez ten organ decyzjach – ustalenie pkt V.99 lit. g protokołu.

Wydawanie zezwoleń na przejazd pojazdu nienormatywnego.

26. Jednostka działając zgodnie z rozporządzeniem Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 22 czerwca 2012 r. w sprawie zezwoleń na przejazd pojazdów nienormatywnych (*Dz. U. z 2012 r. poz. 764*), nie posiadała pisemnych wytycznych w formie instrukcji i procedur, dotyczących postępowania przy przyjmowaniu i realizacji spraw związanych z wydawaniem zezwoleń na przejazd pojazdu nienormatywnego – ustalenia pkt IV.67 – IV.68 protokołu.
27. Wydawanie zezwoleń na przejazd pojazdu nienormatywnego następowało na podstawie wypełnionego wniosku wraz z dowodem wniesienia opłaty, której wysokość określono w rozporządzeniu Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 28 marca 2012 r. w sprawie wysokości opłat za wydanie zezwolenia na przejazd pojazdu nienormatywnego (*Dz. U. z 2012 r., poz. 366*) – ustalenia pkt IV.69 – IV.71 protokołu.
28. Wydanie zezwolenia lub jego odmowa następowała w formie decyzji administracyjnej dla kategorii I w terminie do 7 dni roboczych od daty złożenia wniosku, a dla kategorii II i III w terminie do 3 dni roboczych od daty złożenia wniosku – ustalenie pkt IV.72 protokołu.
29. Zgodnie z art. 64 ust 5 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (*t.j. Dz. U. 2018 r. poz. 1990 ze zm.*) w jednostce prowadzono rejestr wydanych zezwoleń w formie elektronicznej – ustalenia pkt IV.73 – IV.74 protokołu.
30. Zezwolenia na przejazd pojazdów nienormatywnych wydawane były na specjalnych blankietach zezwoleń będącymi drukami ściślego zarachowania – ustalenia pkt IV.75 – IV.77 protokołu.
31. Kontroli poddano 19 losowo wybranych z 55 wydanych zezwoleń na przejazd pojazdu nienormatywnego wraz z pełną dokumentacją. Nie stwierdzono nieprawidłowości – ustalenia pkt IV.78 – IV.80 protokołu.
32. Celem sprawdzenia kompletności pobierania opłat za wydawanie zezwoleń na przejazd pojazdu nienormatywnego w 2018 r. zweryfikowano zgodność ewidencji wydanych zezwoleń z dokonanymi wpłatami na rachunek bankowy jednostki. W badanym okresie nie stwierdzono różnic. Opłaty były regulowane terminowo. Każdorazowo do składanych wniosków o wydanie zezwolenia załączano potwierdzenie dokonanej opłaty. Zapłaty przelewem dokumentowały, okazane do kontroli, wyciągi bankowe wraz z dowodami księgowymi: Grupa dokumentu „Wyciąg bankowy – Dochody” zaewidencjonowane w kwocie i dniu wpłaty na kontach Wn 132-02, Ma 221-06-756-75618-0490 – ustalenia pkt V.100 – V.103 protokołu.
33. Kontrolujący ustalili, iż dokonane wpłaty za wydawanie zezwoleń na przejazd pojazdu nienormatywnego, ewidencjonowano na koncie rozrachunkowym 221 – należności z tytułu dochodów budżetowych, według

podziałek klasyfikacji budżetowej bez prowadzenia szczegółowej ewidencji według dłużników. Zgodnie z obowiązującymi zasadami określonymi w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1911 ze zm.) ewidencja szczegółowa do konta 221 powinna być prowadzona według dłużników i podziałek klasyfikacji budżetowej oraz budżetów których należności dotyczą – ustalenia pkt V.104 – V.105 protokołu.

34. Podstawę do dokonania przypisu stanowiły dokonane wpłaty na rachunek bankowy. Przypisu należności dokonywano w ostatnim dniu miesiąca zbiorczo w kwocie wynikającej z sumy wpłat w danym miesiącu dokumentem „Polecenie księgowania – Dochody”. Opłaty ujmowano w księgach rachunkowych na kontach Wn 221-06-756-75618-0490, Ma 720-02-756-75618-0490 – *przychody z tytułu dochodów budżetowych – decyzje* – ustalenie pkt V.106 protokołu.

Wpływy z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych w paragrafie 0570

35. Wpływy z tytułu grzywien, kar, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych, w 2018 roku, dotyczyły kar za zajęcie pasa drogowego oraz kar za brak zezwolenia na przejazd pojazdem nienormatywnym – ustalenia pkt V.107 i V.112 protokołu.
36. Należności z tytułu kar ustalono na podstawie decyzji administracyjnych. W przypadku zajęcia pasa drogowego – wydawanych przez jednostkę, natomiast za brak zezwolenia na przejazd pojazdem nienormatywnym przez Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Transportu Drogowego – ustalenie pkt V.108 protokołu.
37. O wysokości kary pieniężnej decydowała powierzchnia zajęcia pasa drogowego, stawka za zajęcie danej części pasa drogowego wynikająca z uchwały Rady Powiatu w Poznaniu nr XXVIII/399/V/2017 z dnia 23 maja 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 01.06.2017 r. poz. 4178) oraz ilość dni. Zgodnie z art. 40 ust. 12 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 2222) zarządca drogi wymierza w drodze decyzji administracyjnej, karę pieniężną w wysokości 10-krotności ustalonej opłaty za: zajęcie pasa drogowego bez zezwolenia zarządcy drogi lub bez zawarcia umowy, w związku z przekroczeniem terminu zajęcia określonego w zezwoleniu zarządcy drogi lub umowie oraz w związku z przekroczeniem powierzchni określonej w zezwoleniu zarządcy drogi lub umowie. W toku kontroli ustalono prawidłowe pod względem rachunkowym naliczenie kar za zajęcie pasa drogowego – ustalenia pkt V.109 – V.110 protokołu.
38. W jednym przypadku stwierdzono odstępstwo od ustalonej praktyki wyznaczania dnia, w którym decyzja stała się prawomocna. Uzyskano wyjaśnienie, iż data uprawomocnienia decyzji nr ZDP.OP.424.475/17/2018

liczona była od dnia doręczenia jej do wiadomości – operatorowi energetycznemu, a nie do adresata – ustalenie pkt V.111 protokołu.

39. Wielkopolski Wojewódzki Inspektor Transportu Drogowego wydawał decyzje o nałożeniu kar pieniężnych za brak zezwolenia na przejazd pojazdem nienormatywnym. Tenże organ prowadził również ewentualne postępowania odwoławcze, sądowe i windykacyjne informując zarządcę drogi o podjętych działaniach. Na mocy art. 140ae ust. 1 i 3 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (obecnie Dz.U. z 2018 r. poz. 1990), w tym przypadku (drogi powiatowe), kary pieniężne są przekazywane do jednostek samorządu terytorialnego (ZDP), a wojewódzkie inspektoraty transportu drogowego otrzymują prowizję od pobranych kar pieniężnych w wysokości 12% nałożonej kary – ustalenie pkt V.113 protokołu.

40. W 2018 r. dokonano jednego przypisu należności z tytułu kary pieniężnej przypadającej zarządcy drogi. Kwotę kary ustalono prawidłowo pod względem rachunkowym – ustalenie pkt V.114 protokołu.

41. Ponadto w dniu 31.12.2018 r. wystąpiły wpływy na konta analityczne trzech kontrahentów, które zawierały bilans otwarcia BO po stronie Wn konta 221-(...) na dzień 01.01.2018 r., w kwocie równej bilansowi otwarcia BO. Dodatkowo, w przypadku jednego z dłużników, dokonano zwrotu na rachunek bankowy WITD kwoty błędnie przekazanej przez „inspekcję” – ta nie potrąciła dla siebie 12% prowizji od kwoty wymierzonej kary – ustalenie pkt V.115 protokołu.

42. Naliczenie kar za zajęcie pasa drogowego oraz z tytułu braku zezwolenia na przejazd pojazdem nienormatywnym w kontrolowanym okresie ewidencjonowano w księgach rachunkowych jednostki, dowodem księgowym – „Decyzje zajęcie pasa drogi” na kontach Wn 221-(...), Ma 760-(...). Wpływy z tytułu kar ujęto w księgach rachunkowych wyciągiem bankowym, na kontach: Wn 132-02, Ma 221-(...) – ustalenia pkt V.116 – V.117 protokołu.

Wpływy z tytułu grzywien i innych kar pieniężnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych w paragrafie 0580

43. Należności z tytułu kar za zajęcie pasa drogowego od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych ustalono na podstawie decyzji administracyjnych wydawanych przez jednostkę podobnie jak w przypadku paragrafu 0570 – ustalenia pkt V.118 – V.119 protokołu.

44. W 2018 r. dokonano jednego przypisu należności z tytułu kary za zajęcie pasa drogowego. O wysokości kary podobnie jak w przypadku kar dla paragrafu 0570, decydowały: 10-krotność ustalonej opłaty za zajęcie danej części pasa drogowego wynikająca z uchwały Rady Powiatu w Poznaniu nr XXVIII/399/V/2017 z dnia 23 maja 2017 r. oraz ilość dni, przy czym w treści decyzji sygn. ZDP.OP.424/185/18.MŁ z dnia 12.06.2018 r. wskazano, iż wejście w pas drogowy bez zezwolenia odbywało się w terminie: od 10.05.2018 r. do 11.05.2018 r. ilość dni: 2. Natomiast w wyliczeniu, na podstawie którego ustalono opłatę za wejście w pas drogowy bez zawiadomienia zarządcy drogi – ilość dni wskazano 1 – ustalenie pkt V.120 protokołu.

45. Według dokumentacji sprawy termin odwołania upłynął w dniu 02.07.2018 r., stąd też w tym dniu dokonano przypisu należności na kontach analitycznych: Wn 221-(...) / Ma 760-(...), stosując zasadę podobną jak w przypadku dochodów budżetowych dla paragrafu 0570, tj. datę operacji gospodarczej ujmowano z datą wydania decyzji (12.06.2018 r.), natomiast datę księgowania (02.07.2018 r.) jako datę uprawomocnienia decyzji. Odwołanie zostało wniesione w dniu 03.07.2018 r. – ustalenie pkt V.121 protokołu.
46. W dniu 26.09.2018 r. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Poznaniu, po rozpatrzeniu odwołania z dnia 29.06.2018 r. (uzupełnionego pismem z dnia 09.07.2018 r.) ukaranego od decyzji nakładającej, uchyliło zaskarżoną decyzję w całości i przekazało sprawę do ponownego rozpatrzenia przez organ I instancji. – ustalenie pkt V.122 protokołu.
47. Skutkiem tego pod datą 28.09.2018 r. dokonano wyksięgowania z kont analitycznych: Wn 221-(...)/Ma 760-(...) kwoty wynikającej z przypisu należności do decyzji nr ZDP.OP.424/185/18.Mł z dnia 12.06.2018 r. Na koniec roku 2018, powyższe konta wykazywały salda zerowe – ustalenie pkt V.123 protokołu.
48. W dniu 23.11.2018 r. wystawiono ponownie decyzję nr ZDP.OP.424/185-1/18.Mł, na mocy której orzeczono o wymierzeniu kary pieniężnej za wejście w pas drogowy bez zezwolenia zarządcy drogi. W treści decyzji oraz wyliczeniu ustalającym opłatę wskazano jednakową ilość dni (1). Kwota do zapłaty nie zmieniła się – ustalenie pkt V.124 protokołu.
49. Adwokat reprezentujący ukaranego, w dniu 14.12.2018 r. złożył od tej decyzji odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Poznaniu – sprawa w toku. Ponownego przypisu należności (w związku z decyzją z dnia 23.11.2018 r.) na kontach analitycznych Wn 221-(...) / Ma 760-(...) dotyczących tego kontrahenta nie sporządzono – ustalenie pkt V.125 protokołu.

Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień; w paragrafie tym ujmuje się również wpływy z tytułu zwrotu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej oraz kosztów upomnień w paragrafie 0640

50. Wpływy z tytułu kosztów wystawianych upomnień dotyczących niezapłaconych należności wynikających z wydanych decyzji administracyjnych za zajęcie pasa drogowego i za umieszczenie urządzeń w pasie drogowym wystawiano i ewidencjonowano w systemie księgowym Progman Rozrachunki na podstawie art. 15 par. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (*t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 1314 ze zm.*). Koszty wystawionych upomnień były zgodne z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 11 września 2015 r. w sprawie wysokości kosztów upomnienia skierowanego przez wierzyciela do zobowiązanego przed wszczęciem egzekucji administracyjnej (*Dz. U. z 2015 r., poz. 1526*) i wynosiły 11,60 zł – ustalenia pkt V.126 – 128, pkt. V.130, pkt V.134 – V.136 protokołu.

51. Upomnienia sporządzane i wysyłane były po dokonaniu weryfikacji kont rozrachunkowych dotyczących należności wynikających z wystawionych decyzji. Wysyłane listem poleconym upomnienia oraz zwrot potwierdzeń odbioru ewidencjonowane były w systemie Proton. Po otrzymaniu potwierdzenia odbioru wystawiano Decyzje Płatnicze, na których wskazywano wysokość opłaty 11,60 zł – ustalenia pkt V.129 i pkt V.131 protokołu.
52. Upomnienia dotyczące decyzji powtarzających się/przechodzących z roku na rok, sporządzano po upływie terminu zapłaty, wskazanego na Decyzjach dotyczących opłaty rocznej za umieszczenie urządzenia w pasie drogowym, tj. po 15 stycznia każdego roku z góry za dany rok. Upomnienia dotyczące Decyzji za zajęcie pasa drogowego w celu przeprowadzenia robót oraz za umieszczenie urządzeń infrastruktury technicznej, sporządzano po upływie terminu płatności, tj. po 14 dniach od dnia, w którym decyzja stawała się ostateczna. Datę uprawomocnienia się decyzji wskazywał pracownik merytoryczny, nanosząc ręcznie, ołówkiem datę wpływu decyzji do wnioskodawcy i po dokonaniu obliczeń wskazywał datę uprawomocnienia się decyzji. Opisane decyzje trafiały do księgowości – ustalenia pkt V.132 – V.133 protokołu.
53. Podstawę do zaewidencjonowania w księgach rachunkowych kosztów upomnień stanowił dokument wewnętrzny - Decyzje Płatnicze. Decyzje płatnicze generowano z systemu Progman Rozrachunki w momencie otrzymania potwierdzenia odbioru Upomnienia, definiując konta zgodnie z obowiązującym planem kont, a następnie dokonywano importu do systemu Progman Finanse, co było równoznaczne z księgowaniem na kontach Wn 221-01-600-60014-0640-___, Ma 760-01-600-60014-0640. Numer dowodu księgowego nanoszono na Decyzjach ręcznie. Kontrolujący ustalili, iż mimo zapisów zawartych w obowiązujących Zasadach rachunkowości w Zarządzie Dróg Powiatowych w Poznaniu, w stosunku do Decyzji Płatniczych nie sporządzano wydruków dekretu – ustalenia pkt V. 137 – V.138 protokołu.
54. Weryfikując zaewidencjonowane decyzje płatnicze dotyczące wystawionych i wysłanych Upomnień, stwierdzono, iż Upomnienia wystawiano w kilku terminach. W przypadku decyzji, które wydano w poprzednich latach (termin płatności za opłatę roczną – do 15 stycznia każdego roku) w dniu 30 kwietnia 2018 r., w przypadku decyzji wydawanych w 2018 r. (termin płatności – 14 dni od uprawomocnienia się decyzji) w dniach 20 lipca, 3 października i 20 grudnia 2018 r. Decyzje płatnicze sporządzano niezwłocznie po otrzymaniu zwrotnego potwierdzenia odbioru przez kontrahenta Upomnienia. W jednostce nie obowiązywały procedury dotyczące sporządzania i wystawiania Upomnień i Tytułów wykonawczych – ustalenia pkt V.139 – V.142 protokołu.
55. Kontrolujący ustalili, iż w przypadku upomnienia 303/2018 z dnia 03.10.2018 r. omyłkowo nie naliczono kosztów upomnienia, w przypadku upomnienia 302/2018 z dnia 20.07.2018 r. nie sporządzono Decyzji Płatniczej. Starszy specjalista ds. księgowych, na prośbę kontrolujących w dniu 19.03.2019 r. złożyła na

Starosta Poznański

piśmie stosowne wyjaśnienia, z których wynikało, iż wysłano dwa upomnienia dotyczące jednej decyzji administracyjnej. Z uwagi na ten fakt, została wystawiona jedna decyzja płatnicza dotycząca kosztów upomnienia, a przy windykowaniu można dochodzić tylko jednych kosztów upomnienia. Upomnienie 170/2018 z 30.04.2018 r. zostało anulowane, ponieważ kontrahent dokonał zapłaty kosztów upomnienia wcześniej niż otrzymał Upomnienie. Wystawioną decyzję płatniczą wyksięgowano na podstawie sporządzonej korekty decyzji płatniczej – ustalenia pkt V.143 - V.145 protokołu.

56. Zapłacone koszty upomnień ewidencjonowano w księgach rachunkowych na podstawie wyciągów na kontach Wn 132-01, Ma 221-01-600-60014-0640-___ - ustalenie pkt V.146 protokołu.
57. W przypadku dalszego uchylania się od zapłaty, na podstawie art. 26 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji przy zastosowaniu interaktywnych formularzy znajdujących się na stronie Ministerstwa Finansów, Zarząd Dróg Powiatowych w Poznaniu sporządzał Tytuły Wykonawcze TYT-1, które były ewidencjonowane – ustalenia pkt V. 147 – V.150 protokołu.
58. Weryfikując wystawione tytuły wykonawcze za rok 2018 na wybranej próbie, wobec nie zapłaconych Upomnień ustalono, iż nie sporządzono Tytułów wykonawczych oraz wskazano nie prawidłowe kwoty dla:
- a) Pryzma Developer 3 Sp. z o.o. - należność wygasła wskutek przedawnienia - art. 40 ust. 3 ustawy o dochodach publicznych – TYT WYK 58/2014 – brak skutecznych środków egzekucyjnych, które przerwałyby bieg terminu przedawnienia (opis operacji gospodarczej na wydruku konta 221-01-600-6014-0640-0936). Do kontroli okazano Postanowienie umorzenia postępowania egzekucyjnego prowadzonego przeciwko Pryzma Developer 3 Sp. z o.o. wydane przez Naczelnika Pierwszego Śląskiego Urzędu Skarbowego w Sosnowcu z dnia 31.01.2017 r. W trakcie omawiania wyników kontroli jednostka przedłożyła wystawiony w dniu 12.12.2018 Tytuł wykonawczy TW-1 wraz z „Zawiadomieniem w sprawie nie przystąpienia do egzekucji” z dnia 03.01.2019 r. otrzymanym od Naczelnika Urzędu Skarbowego w Rudzie Śląskiej (2426-SEE.710.55.2019.P.RC), w którym poinformowano, iż do egzekucji nie przystąpiono, ze względu na likwidację spółki;
  - b) Starszy specjalista ds. księgowych okazała do kontroli korespondencję e-mail z dnia 17.12.2018 r., prowadzoną z T-Mobile odnośnie uregulowania należności, w której zawarto zapis o zgłoszeniu należności do windykacji (Urząd Skarbowy – tytuł wykonawczy) w przypadku braku zapłaty. W dniu 26.03.2019 r. wystawiono tytuł wykonawczy nr 1/2019;
  - c) W tytule wykonawczym TYT-1 nr 28/2018 z 12.12.2018 r. dotyczącym Upomnienia nr 171/2018 z dnia 30.04.2018 r. wskazano kwotę należności pieniężnej w wysokości 159,00 zł, podczas gdy należność główna wynikająca z Upomnienia nr 171/2018 wynosiła 166,20 zł. Specjalista ds. księgowych wyjaśniła, iż błędnie wpisano kwotę w tytule wykonawczym TYT-1 nr 28/2018;

- d) W tytule wykonawczym TYT-1 nr 52/2018 z dnia 12.12.2018 r., dotyczącym Upomnienia 303/2018 z dnia 03.10.2018 r. wskazano koszty upomnienia w wysokości 11,60 zł, podczas gdy w Upomnieniu Nr 303/2018 nie zostały one wykazane
- ustalenia pkt V.151 – V.154 protokołu.

Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych w paragrafie 0870

59. Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych, w objętym kontrolą 2018 roku, dotyczyły sprzedaży: złomu stalowego, ciągnika rolniczego wraz z ładowaczem oraz drewna opałowego, w tym sprzedaży w formule „na pniu” – ustalenie pkt V.155 protokołu.
60. Należność ze sprzedaży złomu stalowego została ustalona na podstawie informacji od firmy przyjmującej odpady o cenie za kilogram odpadu załączonej do *Karty przekazania odpadów* oraz wystawionej przez Powiat Poznański, Zarząd Dróg Powiatowych w Poznaniu faktury odwrotnie obciążającej sprzedaż. Wpływ należności potwierdzał wyciąg bankowy, prawidłowo zaewidencjonowany w księgach rachunkowych jednostki. Sprzedaż złomu została poprzedzona likwidacją składników majątkowych, co dokumentował protokół zatwierdzony przez głównego księgowego i dyrektora jednostki – ustalenia pkt V.156 – V.159 protokołu.
61. W objętym kontrolą okresie uzyskiwano dochody budżetowe z tytułu sprzedaży ciągnika rolniczego wraz z ładowaczem oraz kilkakrotnie ze sprzedaży drewna opałowego, w tym sprzedaży w formule „na pniu”. W aktach dotyczących poszczególnych sprzedaży zawarto dokumenty potwierdzające m. in. wycenę składnika majątku, powołanie komisji przetargowej, ogłoszenie o sprzedaży składnika majątku wraz z informacją o umieszczeniu na portalu BIP jednostki, protokół ze sprzedaży, zawiadomienie o wyborze najkorzystniejszej (cenowo) oferty oraz umowę sprzedaży – ustalenia pkt V.160 – V.173; V.178 – V.189; V.191; V.193 – V.198 i V.203 – V.215 protokołu.
62. W przypadku sprzedaży drewna „na pniu” oznaczonego sygn. sprawy ZDP.WO.223.4/18 stwierdzono nieścisłości w dokumentacji wytworzonej przez komisję przetargową (*protokół ze sprzedaży składników majątku sporządzony w Poznaniu dnia 31 sierpnia 2018 r.*) oraz starszego specjalistę ds. zamówień publicznych i administracyjnych (*zawiadomienie o wyborze najkorzystniejszej oferty z dnia 07.09.2018 r.*) dotyczące ceny zadeklarowanej przez oferenta, który złożył najkorzystniejszą ofertę – ustalenia pkt V.190 i V.192 protokołu.
63. Warunkiem rozpatrzenia złożonych ofert była m. in. wpłata wadium wynoszącego 10 % ceny wywoławczej składnika majątku. Wadium złożone przez oferentów, których oferta nie została wybrana lub została odrzucona zwracano w terminie 7 dni od dokonania wyboru. Wadium złożone przez nabywcę zaliczano w poczet ceny zakupu składnika – ustalenia pkt V.174; V.177 i V.202 protokołu.

64. Przypis należności dla trzech szczegółowo opisywanych sprzedaży składników majątku ujęto w księgach rachunkowych poleceniem księgowania PK po dokonanej przez nabywców, na podstawie zapisów umowy, zapłacie odpowiednio: dla ciągnika – 221-{...}/760-{...} – wystawiono notę księgową; dla drewna opałowego – 221-{...}/760-{...}, 225-{...} – wystawiono fakturę VAT oraz dla drewna opałowego i sprzedaży w formie „na pniu” – 221-{...}/760-{...}, 950/225-{...}, 225-{...}/950, 998-{...} – wystawiono fakturę VAT – ustalenia pkt V.175; V.199 – V.200 i V.216 – V.217 protokołu.

65. Wpływ płatności (przekazanie wadium na rachunek bankowy dochodów oraz pozostałą do zapłaty kwotę) z tytułu sprzedaży składników majątku ujęto w księgach rachunkowych wyciągiem bankowym, na kontach: Wn 132-01, Ma 221-{...} – ustalenia pkt V.177 i V.201 protokołu.

66. W toku kontroli dokonano sprawdzenia terminowości regulowania płatności przez nabywców składników majątkowych w 2018 roku. Ustalono, iż należności były regulowane terminowo, za wyjątkiem trzech sytuacji. W sytuacji pierwszej, odsetki naliczono. W przypadku drugim i trzecim, gdzie płatność nastąpiła, odpowiednio dwa i cztery dni po terminie, odsetek nie naliczono, co było niezgodne z art. 40 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 27.08.2009 r. o finansach publicznych (t.j. *Dz.U. z 2019 r. poz. 869*). Łączna kwota odsetek obliczona przez zespół kontrolny, wyniosła 0,73 zł – ustalenia pkt V.219 – V.220 protokołu.

Wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat w paragrafie 0910

67. Za naliczanie i ewidencjonowanie odsetek z tytułu nieterminowej regulacji należności, w tym głównie z tytułu opłat i kar pieniężnych wynikających z decyzji na zajęcie pasa drogowego, zgodnie z zakresem obowiązków odpowiedzialna była specjalista ds. księgowych. Wysokość tych odsetek naliczonych w 2018 roku na poziomie 7% odpowiadała wysokości odsetek określonej w Obwieszczeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 stycznia 2016 r. w sprawie wysokości odsetek ustawowych (*M.P. z 2016 r. poz. 46*) – ustalenia pkt V.221 – V.222, pkt V.224 protokołu.

68. Zgodnie z art. 54 § 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (t.j. *Dz. U. z 2018 r. poz. 800 ze zm.*), odsetek za zwłokę nie naliczano w tych przypadkach gdy ich wysokość nie przekraczała jeszcze trzykrotności wartości opłaty pobieranej przez operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe za traktowanie przesyłki listowej jako przesyłki poleconej (8,70 zł) – ustalenie pkt V.223, pkt V.226 lit a – b protokołu.

69. Ze względu na traktowanie opłat za zajęcie pasa drogowego jako niepodatkowe należności budżetowe o charakterze publicznoprawnym, co wynika z art. 60 pkt 7 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. *Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 ze zm.*) oraz naliczania odsetek za zwłokę jak dla zaległości podatkowych, na zasadzie odesłania zawartego w art. 67 tejże ustawy i stosowania odpowiednio przepisów działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, w opinii kontrolujących zapis

odnoszący się do naliczania odsetek ustawowych stosowany w decyzjach zezwalających na zajęcie pasa drogowego wymaga doprecyzowania – ustalenie pkt V.225 protokołu.

70. Na podstawie losowo dobranej próby ustalono, iż w jednym przypadku przekroczono termin zapłaty o 7 dni. Prawidłowo naliczone odsetki, przekraczające kwotę 8,70 zł, opłacono wraz z zapłatą należności głównej – ustalenie pkt V.226 lit. c protokołu.

71. W przypadkach, w których uiszczono należność główną, ale nie uiszczono odsetek przekraczających próg, o którym mowa w art. 54 § 1 pkt 5 Ordynacji podatkowej, odsetki rozliczano proporcjonalnie informując dłużników telefonicznie lub za pomocą poczty elektronicznej o pozostałej do zapłaty kwocie – ustalenie pkt V.226 lit d protokołu.

72. Odsetki, których wartość przekraczała wysokość 8,70 zł, ewidencjonowano w księgach rachunkowych jednostki na podstawie wpłat w danym miesiącu, w ostatnim dniu każdego miesiąca, dowodem księgowym – Grupa dokumentu: „Polecenie księgowania PK” od opłat dotyczących robót w pasie drogowym na kontach Wn 221-03-756-75618-0910-___ Ma 750-02-756-75618-0910, od opłat za umieszczenie urządzeń w pasie drogowym na kontach Wn 221-04-756-75618-0910-___ Ma 750-02-756-75618-0910 a od opłat za umieszczenie tablicy reklamowej w pasie drogowym na kontach Wn 221-05-756-75618-0910-___, Ma 750-02-756-75618-0910 – ustalenie pkt V.226 lit. e protokołu.

73. Wpłaty odsetek ewidencjonowano w księgach rachunkowych jednostki dowodem księgowym – Grupa dokumentu „Wyciąg bankowy – Dochody” na kontach Wn 132-02 Ma 221-03 (04,05)-756-75618-0910- ___ - *indywidualnie utworzonych dla każdego dłużnika*. Na wyciągach bankowych potwierdzających wpływ opłaty nanoszono ołówkiem adnotacje dotyczące terminu przekroczenia oraz wysokości odsetek za opóźnienie. Do wyciągów bankowych dołączano wydruki z systemu Progman Rozrachunki „Wyniki obliczeń kalkulatora odsetkowego” oraz korespondencję mailową z dłużnikami – ustalenie pkt V.226 lit. f protokołu.

74. Na koniec kwartału na podstawie weryfikacji dokumentów dokonywano przypisu należności odsetek od należności nieuregulowanych powyżej 8,70 zł, co potwierdzały okazane do kontroli wydruki zbiorcze z systemu Progman Rozrachunki – ustalenie pkt V.226 lit. g protokołu.

75. W jednym przypadku za opóźnienie w zapłacie naliczono prawidłowo odsetki na dzień zapłaty. Wpłatę należności głównej rozliczono proporcjonalnie w podziale na należność główną i odsetki. O pozostałej kwocie do zapłaty poinformowano dłużnika drogą mailową, w której wskazano kwotę odsetek pozostałą do zapłaty mniejszą o 0,15 zł. W księgach rachunkowych jednostki dokonano przypisu należności w wysokości mniejszej o 0,15 zł – ustalenie pkt V.226 lit. h protokołu.

76. Jednej decyzji nie opłacono do końca 2018 r. W dniu 20.12.2018 r. wystawiono upomnienie z którego wynika, iż odsetki z tytułu zwłoki liczone były od dnia 12.09.2018 r. zamiast od dnia 15.09.2018 r. wynikającego zgodnie z okazaną dokumentacją sprawy – ustalenie pkt V.226 lit. i protokołu.

Wpływy z pozostałych odsetek w paragrafie 0920

77. Zgodnie z art. 40 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 27.08.2009 r. o finansach publicznych (obecnie t.j. *Dz.U. z 2019 r. poz. 869*) odsetki od nieterminowych płatności naliczono i ewidencjonowano nie później niż na koniec każdego kwartału. Stawka odsetek od nieterminowych płatności wynosiła 7% i była zgodna z art. 359 i art. 481 ustawy z 23.04.1964 r. – Kodeks Cywilny (t.j. *Dz.U. z 2018, poz. 1025 ze zm.*). Pozostałe odsetki ewidencjonowane na § 0920 klasyfikacji budżetowej naliczono za nieterminowe regulowanie (lub brak regulowania) należności m.in. ze sprzedaży składników majątku (§ 0870), z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów (§ 0950) oraz różnych dochodów (§ 0970) – ustalenia pkt V.227 – V.232 tiret pierwsze – drugie i pkt V.236 – V.237 protokołu.

78. Do naliczenia odsetek (dokumentowanych poleceniami księgowania PK) załączano m.in. wydruki kalkulatora odsetek ustawowych. Przy naliczaniu odsetek jednemu z kontrahentów popełniono błąd przy wskazywaniu w kalkulatorze odsetek terminu płatności należności głównej (wskazano termin 19.08.2018 r., kiedy powinno być 18.08.2018 r.). Kontrahentowi naliczono dwukrotnie (od dwóch kar umownych) odsetki na koniec kwartału. W obu przypadkach wystąpił ten sam błąd – ustalenie pkt V.232 tiret czwarte protokołu.

79. W okresie od stycznia do grudnia 2018 r., od nie wszystkich nieterminowych płatności z tytułu sprzedaży składników majątku (§ 0870) oraz różnych dochodów (§ 0970), naliczono dłużnikom odsetki ewidencjonowane na § 0920 klasyfikacji budżetowej. Jednostka nie naliczyła odsetek (pozostałe odsetki - § 0920 klasyfikacji budżetowej) od trzech nieterminowo regulowanych płatności, co było niezgodne z art. 40 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 27.08.2009 r. o finansach publicznych (obecnie t.j. *Dz.U. z 2019 r. poz. 869*). Łączna kwota odsetek obliczona przez zespół kontrolny wyniosła 1,18 zł.

Nienaliczenie odsetek od nieterminowego uregulowania płatności jest czynem, który w myśl przepisu art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (t.j. *Dz.U. z 2018 r. poz. 1458 ze zm.*) mógłby stanowić naruszenie dyscypliny finansów publicznych. W tym wypadku jednak, ze względu na wysokość nienaliczonych odsetek zastosowanie znajduje art. 26 ust. 1 tej samej ustawy, w myśl którego nie stanowi naruszenia dyscypliny finansów publicznych działanie lub zaniechanie określone m.in. w art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy, którego przedmiotem są środki finansowe w wysokości nieprzekraczającej jednorazowo, a w przypadku więcej niż jednego działania lub zaniechania – łącznie w roku budżetowym kwoty minimalnej. Kwota ta zgodnie z art. 26 ust. 3 ustawy wynosiła w 2017 roku 3.731,13 zł. – ustalenie pkt V.232 trzecie czwarte protokołu.

80. Naliczenie odsetek ustawowych od opóźnienia w zapłacie, w kontrolowanym okresie, ewidencjonowano w księgach rachunkowych jednostki poleceniem księgowania PK na kontach Wn 221-(...), Ma 750-(...). Przed naliczeniem odsetek na koniec kwartału dokonywano wyksięgowania odsetek naliczonych na koniec

poprzedniego kwartału stosując storno czerwone w zapisach na kontach Wn 221-(...), Ma 750-(...). Wpłaty naliczonych odsetek od nieterminowych wpłat ewidencjonowano w księgach rachunkowych wyciągiem bankowym na kontach Wn 132-01, Ma 221-(...), rozliczając dokonaną przez kupującego wpłatę na wymienione powyżej odsetki: Wn 132-01, Ma 221-(...)-0920-(...) i należność główną: Wn 132-01, Ma 221-(...)-0870-(...) lub potrącając z płatności za fakturę dot. wykonanych prac – ustalenia pkt V.233 – V.235 protokołu.

Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych w paragrafie 0940

81. Na podstawie otrzymanego wydruku z systemu Progman Finanse „Analityka kont (wg dokumentów) Od m-ca: Styczeń do m-ca: Grudzień roku 2018 dla kont 760-__-__-____-0940 analitycznych” kontrolujący ustalili, iż w 2018 roku jednostka uzyskiwała dochody z tytułu rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych na ogólną kwotę 7.375,50 zł, co zostało zaewidencjonowane na koncie 760-01-600-60014-0940 – pozostałe przychody operacyjne – wpływy z rozliczeń/zwrot z lat ubiegłych – ustalenie pkt V.238 protokołu.
82. Zwroty dotyczyły m.in. nadpłat w zakresie opłat sądowych oraz zwrotu na żądanie nadawcy wypłaconego odszkodowania – ustalenie pkt V.239 protokołu.
83. Przypis należności z tytułu zwrotu z lat ubiegłych ewidencjonowano w księgach rachunkowych jednostki dowodem księgowym „Polecenie księgowania - Dochody” na kontach Wn 221-01-600-60014-0940, Ma 760-01-600-60014-0940. Zwrot należności ewidencjonowano na podstawie wyciągu bankowego dowodem księgowym - Grupa dokumentu: „Wyciąg bankowy - Dochody” na kontach Wn 132-01 Ma 221-01-600-60014-0940 – ustalenia pkt V.240 – V.247 protokołu.

Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów w paragrafie 0950

84. Jednostka uzyskiwała dochody z tytułu odszkodowań od ubezpieczyciela - Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń za wyrządzone szkody oraz od Poczty Polskiej za zaginięcie listu poleconego. Wpływ odszkodowań został udokumentowany pismami od ubezpieczyciela informującego o przyznaniu odszkodowania oraz od Poczty Polskiej dotyczącego rozpatrzenia reklamacji, które stanowiły podstawę do zaewidencjonowania odszkodowań w księgach rachunkowych jednostki na kontach Wn 221-02-600-60014-0950-__, Wn 760-00600-60014-0950. Wpływ odszkodowań na rachunek bankowy dokumentowały wyciągi bankowe – ustalenia pkt V.248 – V.255 protokołu.
85. Kary umowne wynikające z zawartych umów dotyczących prac wykonywanych na rzecz Zarządu Dróg Powiatowych w Poznaniu ewidencjonowano w księgach rachunkowych jednostki na podstawie not księgowych wystawianych przez starszego specjalistę ds. księgowych, co nie miało odzwierciedlenia w zakresie obowiązków. Wystawiane noty odsetkowe przy pomocy edytora tekstu były ewidencjonowane – ustalenia pkt V.256 – V.257 protokołu.

Starosta Poznański

86. Noty księgowe wystawiano na podstawie zapisów zawartych w pismach/informacjach o naliczeniu kar umownych skierowanych do Wykonawców umów, gdzie wskazywano wysokość należnej kary wraz jej obliczeniem oraz przyczynę jej naliczenia lub w protokołach odbioru końcowego robót bądź odbioru częściowego robót, w których wskazana była wysokość należnych kar wynikających z zawartych umów. Ustalono, iż nie do wszystkich not załączano ww. dokumenty, na prośbę kontrolujących okazano brakujące dokumenty oraz, iż tylko część załączanych pism była kontrasygnowana przez radcę prawnego – ustalenia pkt V.258 – V.260 protokołu.
87. Kwoty naliczonych kar umownych na notach księgowych były zgodne z zapisami widniejącymi w pismach/informacjach o naliczeniu kar umownych oraz w protokołach odbioru końcowego/częściowego robót. Terminy zapłaty wskazane na notach obliczane były na podstawie informacji odnośnie daty wysłania i dostarczenia przesyłki (listu poleconego) zawartych w funkcjonującym w Zarządzie Dróg Powiatowych w Poznaniu elektronicznym systemie obiegu dokumentów „PROTON” – ustalenia pkt V.261 – V.263 protokołu.
88. W przypadkach nie uiszczania zapłaty jednostka złożyła pozew do Sądu Rejonowego Poznań-Stare Miasto (PPHU Madomix), wystosowała do kontrahenta pismo z informacją odnośnie dokonanych rozliczeń i należności pozostałej do zapłaty (Gordon Garden Architektura Krajobrazu, Garbatka Rogoźno) oraz przeprowadziła z kontrahentem rozmowę telefoniczną w wyniku, której uzyskano deklarację zapłaty – ustalenie pkt V.264 protokołu.
89. Wobec należności będącymi należnościami dochodzonymi na drodze sądowej, które wynikają z bilansu otwarcia przeprowadzono weryfikację sald na dzień 31.12.2018 r., co udokumentowano dokumentem - ZDP.RP.352.1/19.MO z dnia 10.01.2019 – „Sprawy cywilne prowadzone przez Zarząd Dróg Powiatowych w Poznaniu na dzień 31.12.2018 r.” – ustalenie pkt V.265 protokołu.
90. Noty księgowe ewidencjonowano w księgach rachunkowych jednostki na kontach 221-02-600-60014-0950-___, Ma 760-00600-60014-0950. Wpływy należności z tytułu kar umownych za nie wywiązywanie się z terminów określonych w zawartych umowach, ewidencjonowano w księgach rachunkowych po ich zapłacie, na podstawie otrzymanych wyciągów bankowych, jako umniejszenie kwot wynikających z faktur za wykonanie przedmiotu umów oraz jako przekazanie wpłaconego zabezpieczenia na konto dochodów – ustalenia pkt V.266 – V.267 protokołu.
91. Fakt zatrzymania wpłaconego zabezpieczenia należytego wykonania umowy na poczet naliczonych kar umownych został poprzedzony pismem z dnia 13.12.2018 r. sygn. ZDP.WF.3224/18AZ, skierowanym przez ZDP do Travdar Jacek Okołów, w którym kontrahent został poinformowany o umniejszeniu wartości noty nr 16/2018. Dokument stanowił podstawę do przekazania zabezpieczenia umowy na dochody. Ponadto ustalono, iż doszło do spotkania z wykonawcą, który odmówił podpisania protokołów odbioru prac. Z firmą

Trawdar prowadzono korespondencję dotyczącą nie wywiązywania się z zapisów umów przez wykonawcę oraz odmowy zapłaty naliczonych kar umownych. Ostatecznie wykonawca Jacek Okołów powierzył sprawę kancelarii prawnej – ustalenia pkt V.268 – V.269 protokołu

Wpływy z różnych dochodów w paragrafie 0970

92. W paragrafie 0970 jednostka w badanym okresie uzyskiwała dochody z tytułu terminowego odprowadzania podatku dochodowego od osób fizycznych, terminowego odprowadzania składek z ubezpieczenia chorobowego oraz uzyskiwała dochody z tytułu zwrotu należności za dodatkowy monitoring dla wykonawcy ZUD, zwrotu kosztów korzystania z szerokopasmowego dostępu do sieci internet, z tytułu przełożenia urządzenia GPS do monitoringu usług wykonywanych w ramach zimowego utrzymania dróg (ZUD), z tytułu refundacji zużycia energii związanej z pracami wykonywanymi na rzecz ZDP – OD Zamysłowo oraz należności za zastępcze wykonanie prac, w wyniku nie wywiązywania się z zapisów umowy przez głównego wykonawcę, z tytułu odszkodowania, należności powstałej w wyniku wyroku sądowego oraz zatrzymanego wadium – ustalenie pkt V.270 protokołu.
93. Wynagrodzenie za terminowe odprowadzanie podatku dochodowego oraz składek z ubezpieczenia chorobowego zweryfikowano na podstawie okazanej do kontroli deklaracji PIT-4R, wykazu podatków za rok 2018 – grudzień 2018, deklaracji rozliczenia składek ZUS - DRA za poszczególne miesiące oraz wydruków z Systemu Progman Finanse i ustalono, iż zostały one (wynagrodzenie podatek i składki) naliczone i odprowadzone w prawidłowej wysokości oraz zaewidencjonowane w księgach rachunkowych zgodnie z obowiązującym planem kont – ustalenia pkt V.271 – V.274 protokołu.
94. Dochody z tytułu zwrotu należności za dodatkowy monitoring wynikały z zawartej umowy z wykonawcą zimowego utrzymania dróg – Zakładem Gospodarki Komunalnej Suchy Las. Dodatkowy monitoring montowany był po zwróceniu się z prośbą do ZDP o dodatkowe wyposażenie w osprzęt GPS dla wskazanego pojazdu, na koszt Zakładu Gospodarki Komunalnej. Należności dokumentowane były wystawianymi w systemie FoKa, kolejno numerowanymi fakturami VAT. – ustalenia pkt V.84.A. i V.275-V.276 protokołu.
95. Podstawą obciążenia przez ZDP, ZGK Suchy Las za dodatkowe urządzenie GPS były dowody źródłowe - faktury VAT otrzymane od firmy CARTRACK z Warszawy, których kserokopie były załączane do kopii wystawionych faktur dla Zakładu Gospodarki Komunalnej Suchy Las. Zgodnie z par.2 pkt 10 ww. Umowy, Wykonawca winien zostać obciążony opłatami z tytułu montażu dodatkowego urządzenia GPS przez firmę obsługującą urządzenia GPS. Ponadto kontrolujący ustalili, iż w umowie nie zawarto szczegółowych regulacji dotyczących obciążania Wykonawcy kosztami związanymi z montażem dodatkowych urządzeń GPS – ustalenia pkt V.84.A. i V.277 protokołu.

Starosta Poznański

96. Wystawione faktury VAT ewidencjonowano w księgach rachunkowych jednostki dokumentem Polecenie księgowania na kontach Wn 221-01-600-60014-0970-___, Ma 760-01-600-60014-0970 i Wn 225-07-600-60014-4530. Kontrolujący ustalili, iż kwoty należności wskazane na wystawionych fakturach VAT były zgodne z kwotami wskazanymi na źródłowych dowodach księgowych, a terminy płatności były zgodne ze wskazaniami na fakturach. Wpływy należności z tytułu zapłaty za abonament GPS, ujmowano na podstawie wyciągów bankowych, odpowiednio na kontach Wn 132-01, Ma 221-01-600-60014-0970-___ - ustalenia pkt V.278 – V.282 protokołu.
97. Należność z tytułu przełożenia urządzenia GPS na inny sprzęt wykonawcy w ramach zawartej umowy z Zakładem Usługowo-Handlowym BUD-HANEX z Kórnika, została udokumentowana wystawioną fakturą VAT. Zgodnie z obowiązującą umową, podstawą obciążenia przez ZDP Zakładu Usługowo-Handlowego BUD-Hanex za przełożenie urządzenia GPS był e-mail od Wykonawcy ZUD z prośbą o przełożenie urządzenia dla wskazanego pojazdu oraz dowód źródłowy - faktura VAT otrzymana od firmy CARTRACK z Warszawy, której kserokopia została załączona do kopii wystawionej faktury dla BUD-HANEX – ustalenia pkt V. 84.B. i V.283-V.284 protokołu.
98. Wystawione faktury VAT ewidencjonowano w księgach rachunkowych jednostki dokumentem Polecenie księgowania, a wpływ płatności z tytułu przełożenia urządzenia GPD, ujęto w księgach na podstawie wyciągów bankowych zgodnie z obowiązującym planem kont – ustalenia pkt V.285 – V.286 protokołu.
99. Zwrot kosztów korzystania przez Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego, z szerokopasmowego dostępu do sieci Internet następował na podstawie „Porozumienia nr ZDP.WO.245.1/18” z dnia 01.12.2018 r., w którym określono zasady rozliczania kosztów świadczenia usług dostępu do Internetu oraz do zajmowanych pomieszczeń. W okresie poprzedzającym zawarte Porozumienie nie obowiązywały pisemne regulacje odnośnie zasad rozliczania kosztów świadczenia usług dostępu do Internetu i do pomieszczeń przez ZDP oraz Nadzór budowlany – ustalenia pkt V.81 – V.83 protokołu.
100. Dokonywanie transakcji związanych z kosztami korzystania przez Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego, z szerokopasmowego dostępu do sieci Internet należącej do ZDP dokumentowano w badanym okresie fakturami VAT, na podstawie dowodów księgowych źródłowych, tj. faktur wystawionych przez operatora, po ich otrzymaniu. Kontrolujący ustalili, iż wskazane na fakturach kwoty należności były zgodne z zapisami zawartego Porozumienia oraz wystawionymi fakturami przez operatora. Ponadto kontrolujący ustalili, iż na fakturach wskazywano różne terminy płatności – ustalenia pkt V.287 – V.289 protokołu.
101. Wystawione faktury VAT ewidencjonowano w księgach rachunkowych jednostki dokumentem Polecenie księgowania na kontach Wn 221-01-600-60014-0970-___, Ma 760-01-600-60014-0970 i Wn 225-07-600-60014-543-___. Wpływy płatności z tytułu zapłaty za abonament DLS, ujmowano w księgach rachunkowych

- jednostki na podstawie wyciągów bankowych, odpowiednio na kontach Wn 132-01, Ma 221-01-600-60014-0970-___. Należności regulowano terminowo – ustalenia pkt V.290 - V.292 protokołu.
102. Należności uzyskane z tytułu refundacji zużycia energii związanej z realizacją Umowy przez firmę Szałata Sp. z o.o., Poznań, dotyczącej przebudowy i rozbudowy istniejącego budynku magazynowego na cele warsztatowe, budowa magazynu grysu, budowa wiaty wraz z infrastrukturą oraz zagospodarowanie terenu Obwodu Drogowego w Zamysławie, dokumentowano wystawianymi na podstawie faktur VAT otrzymanych od dostawcy energii, fakturami VAT. W zawartej umowie brak było szczegółowych zapisów regulujących rozliczanie pobranej energii elektrycznej i wody – ustalenia pkt V.84.C i V.294 protokołu.
103. Kontrolujący ustalili, iż zgodnie z par 6 pkt 1.6 lit. d, zawartej Umowy „do obowiązków Wykonawcy należy (...) zagospodarowanie i zabezpieczenie placu budowy polegające na (...) wykonaniu zasilenia energią elektryczną i poboru wody dla celów budowlanych”. Główny księgowy wyjaśnił, iż w resorcie budowlanym obowiązuje praktyka, że Wykonawca zakłada we własnym zakresie podlicznik i na podstawie jego odczytów jest obciążany kosztami zużytej energii elektrycznej. Zasady refundacji zużytej na potrzeby realizacji ww. Umowy, energii elektrycznej zostały uzgodnione ustnie pomiędzy ZDP, a UB Szałata Sp. z o.o. Główny Księgowy poinformował, iż rozliczenie zużytej wody nastąpiło w 2019 r. tj. po zakończeniu budowy w dniu 31.01.2019 r. Do kontroli okazano Aneks nr 5 do umowy nr 2/99/7 z dnia 1 marca 1999 r. zawarty w dniu 11.06.2018 r. pomiędzy Skarbem Państwa – Generalnym Dyrektorem Dróg Krajowych i Autostrad, a Powiatem Poznańskim – Zarządem Dróg Powiatowych w Poznaniu, w którym zawarto regulacje odnośnie rozliczania kosztów zużytej energii od dnia zawarcia aneksu do momentu demontażu podlicznika – ustalenia pkt V.294 – V.295 protokołu.
104. Podstawę sporządzenia faktur stanowiły f-y VAT od Generalnej Inspekcji Dróg Krajowych i Autostrad, Poznań wraz z załącznikami, na których wskazano stan podlicznika wraz z kwotą za zużytą energię elektryczną. Wystawione faktury VAT ewidencjonowano w księgach rachunkowych jednostki zgodnie z obowiązującym planem konta na kontach Wn 221-01-600-60014-0970-___, Ma 760-01-600-60014-0970 i Wn 225-07-600-60014-4530. Kwoty obciążenia zawarte w wystawionych f-rach VAT były zgodne z dowodami źródłowymi i wskazanymi na nich odczytami liczników – ustalenia pkt V.296 – V.298 protokołu.
105. Weryfikując terminowość wpłat należności z tytułu refundacji zużycia energii związanej z pracami wykonywanymi na rzecz ZDP – OD Zamysłów ustalono, iż w jednym przypadku przekroczono termin płatności o 13 dni (termin płatności wynikający z faktury VAT – 13.09.2018 r., wpłata 26.09.2018 r.). Kontrolujący ustalili, iż od zapłaconej po terminie kwoty nie naliczono odsetek. Wpłaty ujmowano odpowiednio na kontach Wn 132-01, Ma 221-01-600-60014-0970-___ - ustalenia pkt V.299 – V.301 protokołu.

Starosta Poznański

106. Należności z tytułu zastępczego wykonania prac, w wyniku nie wywiązywania się z zapisów umowy przez głównego wykonawcę, tj. firmę TADVAR Jacek Okołów dokumentowano fakturami VAT, wystawionymi na podstawie otrzymanych od wykonawców zastępczych dowodów źródłowych – faktur VAT za frezowanie pni drzew – ustalenia pkt V.84.D. i pkt V.302 – V.303 protokołu.
107. Wystawione faktury zaewidencjonowano w księgach rachunkowych zgodnie z obowiązującym planem kont. Ustalono, iż należność z tytułu wykonawstwa zastępczego nie została uregulowana. Kontrolujący zostali poinformowani, iż „w kwietniu br. zostanie wysłane wezwanie (w trakcie kontroli wezwanie było przygotowywane przez radcę prawnego) do zapłaty z pouczeniem, iż dalszy brak zapłaty będzie skutkował skierowaniem sprawy do sądu” – ustalenia pkt V.304 – V.305 protokołu.
108. Zwrot nadpłaty za usługę telekomunikacyjną został zaewidencjonowany na podstawie wyciągu bankowego na kontach Wn 132-01, Ma 221-01-600-60014-097-___. Podstawę sporządzenia przypisu stanowiło rozliczenie z klientem z dnia 01.03.2018 r., z którego wynikała kwota nadpłaty. Nadpłatę za usługę telekomunikacyjną zaewidencjonowano na kontach Wn 221-01-600-60014-0970-___, Ma 760-01-600-60014-0970. Rozliczenie nadpłaty za usługi telekomunikacyjne dotyczyło roku 2017 i w związku z tym winno zostać zaewidencjonowane w paragrafie 940 – wpływy rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych, zgodnie z Załącznikiem Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (*t.j. Dz.U. z 2014 r., poz. 1053 ze zm.*) – ustalenia pkt V.306 – V.308 protokołu.
109. Wpływ wadium („refundacja zatrzymanego wadium Infarkom Kościan, gwarancja bankowa Getin Bank nr 265/2018”) na rachunek bankowy udokumentowano wyciągiem bankowym, co zaewidencjonowano na kontach Wn 132-01, Ma 221-01-600-60014-0970-___. Przypis sporządzono w oparciu o pismo sporządzone przez ZDP, skierowane do Getin Noble Bank S.A. Spółka Akcyjna w Warszawie, w którym to ZDP wzywa do zapłaty wadium złożonego przez Infarkom Kościan Sp. z o.o., zgodnie z obowiązującym planem kont – ustalenia pkt V.309 – V.313 protokołu.
110. Analizując otrzymane wydruki z systemu Progman Finanse dla paragrafu 0970 kontrolujący ustalili, iż na kontach 221-01-600-60014-0970-2569 – nal. z tyt doch budż – inne dochody S.D. i 221-01-600-60014-0970-2584 – – nal. z tyt doch budż – inne dochody K.Z. widniały niezapłacone należności w wysokości 580,25 zł (S.D.) oraz 20.130,00 zł (K.Z.) – ustalenie pkt V.314 protokołu.
111. Kontrolujący uzyskali wyjaśnienia, iż niezapłacona należność w wysokości 580,25 zł dotyczyła zasądzonego wyrokiem sądu z dnia 23.10.2014 r. odszkodowania na rzecz ZDP za zabicie lustra drogowego. W trakcie postępowania egzekucyjnego ustalono, iż zobowiązany zmarł. Na podstawie par. 4 ust.2 pkt 1 Uchwały nr XXXIV/489/2017 Rady Powiatu w Poznaniu z dnia 22 listopada 2017 r., w dniu 13.11.2018 r. przygotowano, skierowany do Dyrektora „Wniosek o rozważenie możliwości umorzenia należności ZDP

wobec zmarłego D.S.". Wobec niezapłaconej należności w wysokości 20.130,00 zł przeprowadzono inwentaryzację należności, wobec których prowadzone są sprawy cywilne przez ZDP na dzień 31 grudnia 2018 r. - ustalenie pkt.V.315 protokołu.

Odpisy aktualizujące należności z tytułu dochodów budżetowych

112. Jednostka stosowała się do zapisów zawartych w obowiązujących „Zasadach (polityki) prowadzenia rachunkowości w Zarządzie Dróg Powiatowych w Poznaniu” i nie później niż na dzień bilansowy dokonywała odpisów aktualizujących należności z tytułu dochodów budżetowych (...). Odpisy aktualizujące należności dokonywane były w szczególności, gdy należność była wątpliwa – ustalenie pkt V.316 protokołu.

113. Odpisy aktualizujące należności zaewidencjonowano w księgach rachunkowych jednostki w dniu 31.12.2018 r. poleceniem księgowania PK Nr 111/PKD/18 z dnia 30.01.2019 r., co zostało udokumentowane dowodem księgowym: Grupa dokumentu: POLECENIE Księgowania – „DOCHODY” nr 111/PKD/18 z dnia 30.01.2019 r.; data operacji gospodarczej: 31.12.2018 r. Do dowodu załączono odpowiednie wydruki z systemu księgowego oraz inwentaryzację należności wobec, których prowadzone są sprawy cywilne – ustalenia pkt V.317 – V.318 protokołu.

Inwentaryzacja składników aktywów i pasywów jednostki w drodze potwierdzenia salda

114. W Zarządzie Dróg Powiatowych w Poznaniu, w terminie wynikającym z art. 26 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 351), tj. na ostatni dzień roku obrotowego przeprowadzono inwentaryzację składników aktywów i pasywów w drodze potwierdzenia salda, przy czym termin (...) inwentaryzacji, (...), uważa się za dotrzymany, jeżeli inwentaryzację rozpoczęto nie wcześniej niż 3 miesiące przed końcem roku obrotowego, a zakończono do 15 dnia następnego roku. Kontrolujący ustalili, iż inwentaryzację przeprowadzono wobec 46 kontrahentów, tj. do 30 wysłano potwierdzeń sald, z czego potwierdzono i odesłano 6 potwierdzeń, wobec nieodesłanych potwierdzeń przeprowadzono weryfikację sald, wobec pozostałych 16 kontrahentów dokonano inwentaryzacji drogą weryfikacji sald widniejących na kontach rozrachunkowych – ustalenia pkt VI.319 – VI.326 protokołu.

Ewidencja rozrachunków

115. Kontrolujący ustalili, iż przychody z tytułu dochodów budżetowych ewidencjonowano wraz ze wskazaniem odpowiednich paragrafów na podstawie wpłat na rachunek bankowy oraz wydanych decyzji i zezwoleń, wydruków z systemu Progran Rozrachunki, wystawionych upomnień i tytułów wykonawczych, pism informujących o przyznaniu odszkodowania, zapisów zawartych umów, deklaracji PIT-4 i DRA, na podstawie wystawionych faktur VAT oraz otrzymanego rozliczenia za usługi telekomunikacyjne i pisma wzywającego do zapłaty wadium na kontach 720, 750 i 760. Rozrachunki z tytułu dochodów budżetowych ewidencjonowano na koncie 221 – *należności z tytułu dochodów budżetowych*. Po stronie Wn konta ewidencjonowano ustalone należności i zwroty nadpłat, a po stronie Ma uzyskane wpłaty z tytułu

Starosta Poznański

dochodów budżetowych. Ewidencja szczegółowa do konta 221 była prowadzona według dłużników i podziałek klasyfikacji budżetowej, a system komputerowy umożliwiał wydruk subkonta dla każdego z kontrahentów – ustalenia pkt VI.327 – VI.328, VI.331 – V.332 – VI.335, VI.337 – VI.340 protokołu.

Wyjątek stanowiły:

- rozrachunki z tytułu dokonywanych wpłat za udzielenie zezwolenia na przejazd pojazdu nienormatywnego oraz zwroty z lat ubiegłych ewidencjonowano na koncie rozrachunkowym 221 – *należności z tytułu dochodów budżetowych* według podziałek klasyfikacji budżetowej, bez prowadzenia szczegółowej ewidencji według dłużników, co jest niezgodne z obowiązującymi zasadami określonymi w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (*t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1911 ze zm.*) – ustalenia pkt VI.330, pkt VI.336 protokołu;
- rozliczenie nadpłaty za usługi telekomunikacyjne dotyczyło roku 2017 i w związku z tym winno zostać zaewidencjonowane w paragrafie 940 – wpływy rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych, zgodnie z Załącznikiem Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych – ustalenie pkt VI.341 protokołu.

116. Weryfikując okazane wydruki dotyczące badanego okresu – roku 2018, biorąc pod uwagę odprowadzony podatek VAT – konto 225 pozostałe do zapłaty należności, nadpłaty, bilanse otwarcia, odpisy aktualizujące należności – konto 290 kontrolujący ustalili, iż obroty na kontach 132, 221, 222, 720, 750, 751, 760 i 761 oraz realizacja dochodów dla rozdziału 60014 w paragrafach 640, 870, 920, 940, 950, 970 i dla rozdziału 75618 w paragrafach 490, 570, 580, 910 były zgodne – ustalenie pkt VI.342 protokołu.

Przekazywanie zrealizowanych dochodów własnych powiatu

117. Dochody budżetowe w okresie objętym kontrolą przebrane zostały na rachunek Starostwa Powiatowego w Poznaniu w kwotach zgodnych z prowadzoną ewidencją księgową według podziałek klasyfikacji budżetowej. Stwierdzono terminowe odprowadzenie dochodów budżetowych uzyskanych od stycznia do grudnia 2018 r., zgodnie z terminami wynikającymi z Uchwały nr 2254/2013 Zarządu Powiatu w Poznaniu z dnia 22.10.2013 r. – ustalenia pkt VIII.343 – VIII.345 protokołu.

W związku z ustaleniami kontroli zalecam:

1. Zaktualizować wzory wniosków o wydanie zezwolenia na zajęcie pasa drogowego oraz wzory decyzji będących załącznikami do Zarządzenia nr 11/2014 Dyrektora Zarządu Dróg Publicznych w Poznaniu z dnia 7 lipca 2014 r.
2. Rozważyć wprowadzenie wewnętrznych regulacji w zakresie przekazywania decyzji do działu księgowości oraz egzekwowania naliczonych opłat a także dotyczących sporządzania i wystawiania Upomnień i Tytułów wykonawczych oraz wyznaczania dnia, w którym decyzja administracyjna nakładająca karę za wejście w pas drogowy bez zawiadomienia zarządcy drogi staje się ostateczna.
3. Błędy pisarskie i rachunkowe oraz inne oczywiste omyłki w wydanych decyzjach prostować z urzędu lub na żądanie strony w drodze postanowienia, zgodnie z art.113 §1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 2096 ze zm.).
4. Wpłaty za wydawanie zezwoleń na przejazd pojazdu nienormatywnego ewidencjonować na koncie rozrachunkowym 221 – *należności z tytułu dochodów budżetowych* zgodnie z obowiązującymi zasadami określonymi w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1911 ze zm.).
5. Prawidłowo prowadzić dokumentację przetargową w przypadku sprzedaży składników majątku, dotyczącą m.in. ceny zadeklarowanej przez oferenta, który złożył najkorzystniejszą ofertę.
6. Bezwzględnie przestrzegać zapisów zawartych w obowiązujących Zasadach Rachunkowości w Zarządzie Dróg Powiatowych w Poznaniu i sporządzać wydruki dekretów w odniesieniu do wszystkich operacji gospodarczych.
7. Odsetki od nieterminowego regulowania odpłatności naliczać zgodnie z art. 40 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 27.08.2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 869).
8. W treści decyzji administracyjnych nakładających kary za wejście w pas drogowy bez zawiadomienia zarządcy drogi prawidłowo wskazywać m. in. ilości dni, w których zajęcie pasa drogi miało miejsce.
9. Prawidłowo ustalać terminy wpływające na wysokość naliczonych odsetek od nieterminowych płatności.
10. W zawieranych umowach uszczegółowić zapisy dotyczące obciążeń wobec wykonawców oraz we wszystkich umowach zamieszczać zapisy dotyczące zasad wzajemnych rozliczeń. Wystawiając faktury VAT stosować się do zapisów zawartych w obowiązujących umowach.
11. Ewidencję szczegółową do konta 221 prowadzić według dłużników i podziałek klasyfikacji budżetowej oraz budżetów których należności dotyczą, zgodnie z Załącznikiem Nr 3 do Rozporządzenia Ministra Rozwoju

Starosta Poznański

i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1911 ze zm.

12. Wszelkie nadpłaty dotyczące lat ubiegłych ewidencjonować we wskazanym dla tych celów paragrafie 940 - wpływy rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych, zgodnie z Załącznikiem Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2014 r. poz. 1053 ze zm.).

Powyższe zalecenia pokontrolne wydano do wprowadzenia i stosowania na bieżąco.

O sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych proszę powiadomić pisemnie Starostę Poznańskiego w terminie **30 dni** od daty otrzymania niniejszego pisma.

STAROSTA
Jan Grabkowski

Do wiadomości:

1. Przewodniczący Rady Powiatu w Poznaniu
2. Zarząd Powiatu w Poznaniu
3. KO a/a

DYREKTOR
Starostwo Powiatowe w Poznaniu, ul. Jackowskiego 18, 60-509 Poznań
Wydziału I
Lucyna Jankowska